

Złamanie kości piętowej — rehabilitacja po zespoleniu

Dorośli po zespoleniu przemieszczonego złamania kości piętowej, zwłaszcza śródstawowego, bez jednoczasowej artrodezy. Najważniejsze są stan skóry, powierzchnia stawu podskokowego i stabilność zespolenia.

Opracował Tomasz Poboży — ortopeda · Publikacja 19.10.2026

Dla lekarzy, fizjoterapeutów i pacjentów. Plan indywidualny wynikający z opisu operacji ma pierwszeństwo przed ramami czasu na tej stronie.

Najważniejsze zasady ochrony

Obciążanie	W tradycyjnym wariacie ochronnym obciążanie odracza się zwykle do około 8–12 tygodni, zależnie od rozdrobnienia, stabilności i zrostu. Wcześniejsza progresja wymaga konkretnego planu operatora.
Orteza / unieruchomienie	Szyna lub walker; zabezpiecz ranę i unikaj ucisku pięty. Zwykły walker nie odciąża pięty tak jak specjalistyczna orteza.
Zakres ruchu	Łagodny ruch skokowego i zachowanego stawu podskokowego możliwy wcześniej, jeśli rana i operator na to pozwalają. Ruch nie jest zgodą na nacisk.

Przebieg rehabilitacji w skrócie

Ramy czasu są orientacyjne. Przejście dalej wymaga spełnienia kryteriów i zgody na dany poziom ruchu lub obciążania.

01

Skóra i ochrona

0–2 tygodnie

Ochrona skóry pięty, kontrola obrzęku i bezpieczne transfery.

02

Ruch przy odciążeniu

2–8/12 tygodni

Zapobieganie niepotrzebnej sztywności bez utraty ochrony kości.

03

Stopniowy powrót nacisku

Po zgodzie, często od 8.–12. tygodnia

Odzyskiwanie chodu bez przeciążenia pięty.

04

Siła i codzienna sprawność

Zwykle od 12.–16. tygodnia; dłużej przy powikłaniach

Poprawa tolerancji stania, chodu i nierównego podłoża.

Pełna plansza rehabilitacji

POBOZY.ORG / REHABILITACJA POOPERACYJNA

Złamanie kości piętowej — rehabilitacja po zespoleniu

Dorośli po zespoleniu przemieszczonego złamania kości piętowej, zwłaszcza śródstawowego, bez jednoczesowej artrodezy. Najważniejsze są stan skóry, powierzchnia stawu podskokowego i stabilność zespolenia.

01

Skóra i ochrona

0–2 tygodnie

Tomasz Pobozy

Ułożenie kończyny i kontrola obrzęku

W leżeniu lub półsiadzie podeprzym podudzie na szerokich poduszkach. Nie uciskaj rany ani piętę. Orteza pozostaje zgodnie z zaleceniem; uniesienie nogi nie zastępuje bezpiecznej mobilizacji.

Dawka / praktyka: Krótkie okresy odpoczynku z uniesieniem po aktywności; zmieniaj pozycję regularnie.

Uważaj: Ucisk, drętwienie, zblednięcie palców lub ból pod ortezą wymagają kontroli.

02

Ruch przy odciążeniu

2–8/12 tygodni

Tomasz Pobozy

Łagodny czynny ruch stawu skokowego

Usiądź, podeprzyj podudzie i zwolnij stopę do ruchu. Po uzyskaniu zgody na zdjęcie ortozy kieruj stopę spokojnie ku sobie i od siebie. Ruch wykonuj mięśniami, bez ciągnięcia ręcznikiem i bez dociskania przez drugą osobę.

Dawka / praktyka: Punkt wyjścia do dobrania dawki: 5–10 wolnych powtórzeń, 3–5 krótkich sesji dziennie; tylko do dopuszczonego zakresu.

Uważaj: Ostry ból, napięcie rany lub większy obrzęk po sesji — zmniejsz zakres i dawkę.

03

Stopniowy powrót nacisku

Po zgodzie, często od 8.–12. tygodnia

Tomasz Pobozy

Chód z balkonikiem po zgodzie na obciążanie

Ustaw balkonik stabilnie przed sobą, oprzy dłonie na uchwytach, przestaw operowaną nogę i dostaw drugą. Limit nacisku na piętę wynika z zaleceń; zwykła orteza typu walker nie jest specjalistyczną ortezą odciążającą piętę.

Dawka / praktyka: Krótkie przejścia z asekuracją, wydłużane po ocenie reakcji tkanek.

Uważaj: Nie przechodź do pełnego obciążania tylko dlatego, że masz balkonik lub but ochronny.

04

Siła i codzienna sprawność

Zwykle od 12.–16. tygodnia; dłużej przy powikłaniach

Tomasz Pobozy

Wspięcie na palce w siadzie

Po zgodzie na nacisk przodostopia usiądź z obiema stopami na podłodze. Unieś pięty niewysoko, pozostawiając przodostopia oparte, i opuść powoli. Nie dokładaj ciężaru na kolana.

Dawka / praktyka: Przykładowo 1 seria 8–12 powtórzeń; zwiększaj dawkę dopiero bez pogorszenia po sesji i następnego dnia.

Uważaj: Ból pięt, śródstopia lub kostek — zmniejsz zakres albo odłóż ćwiczenie.

Zanim zaczniesz

W tradycyjnym wariantcie obciążanie odracza się zwykle do około 8–12 tygodni, zależnie od rozdrobnienia, stabilności i wzrostu. Wcześniejsza progresja wymaga konkretnego planu operatora.

Szyna lub walker; zabezpiecz ranę i unikaj ucisku piętę. Zwykły walker nie odciąża piętę tak jak specjalistyczna orteza. Łagodny ruch skokowego i zachowanego stawu podskokowego możliwy wcześniej, jeśli rana i operator na to pozwalają. Ruch nie jest zgodą na nacisk.

Zgoda na ruch ≠ zgoda na opór i pełne obciążanie. Ilustracje pokazują wybrane czynności; pełne ograniczenia, kryteria i objawy alarmowe są w protokole. Dawki są przykładami do indywidualizacji.

Opracował Tomasz Pobozy — ortopeda

pobozy.org • 19.10.2026 • wydanie 19.10.2026

Własne ilustracje tego protokołu. Ćwiczenie z późniejszego etapu nie jest dozwolone tylko dlatego, że jest widoczne na planszy.

Ćwiczenia — zobacz z bliska

4 etapy • sposób wykonania • dawkowanie • kiedy przerwać

Każdy etap ma własną ilustrację. Opis poniżej jest tekstowym odpowiednikiem planszy. Dawki są przykładami startowymi do doboru z fizjoterapeutą; nie zastępują ograniczeń operatora.

Tomasz Pobozy

Etap 1 · 0–2 tygodnie

Ułożenie kończyny i kontrola obrzęku

W leżeniu lub półsiadzie podeprzyj podudzie na szerokich poduszkach. Nie uciskaj rany ani pięty. Orteza pozostaje zgodnie z zaleceniem; uniesienie nogi nie zastępuje bezpiecznej mobilizacji.

Dawka do indywidualizacji

Krótkie okresy odpoczynku z uniesieniem po aktywności; zmieniaj pozycję regularnie.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Ucisk, drętwienie, zblednięcie palców lub ból pod ortezą wymagają kontroli.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Tomasz Pobozy

Etap 2 · 2–8/12 tygodni

Łagodny czynny ruch stawu skokowego

Usiądź, podeprzyj podudzie i zwolnij stopę do ruchu. Po uzyskaniu zgody na zdjęcie ortozy kieruj stopę spokojnie ku sobie i od siebie. Ruch wykonuj mięśniami, bez ciągnięcia rącznikiem i bez dociskania przez drugą osobę.

Dawka do indywidualizacji

Punkt wyjścia do dobrania dawki: 5–10 wolnych powtórzeń, 3–5 krótkich sesji dziennie; tylko do dopuszczonego zakresu.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Ostry ból, napięcie rany lub większy obrzęk po sesji — zmniejsz zakres i dawkę.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Ćwiczenia - ciąg dalszy

Tomasz Pobozy

Etap 3 · Po zgodzie, często od 8.–12. tygodnia

Chód z balkonikiem po zgodzie na obciążanie

Ustaw balkonik stabilnie przed sobą, oprzyj dłonie na uchwytach, przestaw operowaną nogę i dostaw drugą. Limit nacisku na piętę wynika z zaleceń; zwykła orteza typu walker nie jest specjalistyczną ortezą odciążającą piętę.

Dawka do indywidualizacji

Krótkie przejścia z asekuracją, wydłużane po ocenie reakcji tkanek.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Nie przechodź do pełnego obciążania tylko dlatego, że masz balkonik lub but ochronny.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Tomasz Pobozy

Etap 4 · Zwykle od 12.–16. tygodnia; dłużej przy powikłaniach

Wspięcie na palce w siadzie

Po zgodzie na nacisk przodostopia usiądź z obiema stopami na podłodze. Unieś pięty niewysoko, pozostawiając przodostopia oparte, i opuść powoli. Nie dokładaj ciężaru na kolana.

Dawka do indywidualizacji

Przykładowo 1 seria 8–12 powtórzeń; zwiększaj dawkę dopiero bez pogorszenia po sesji i następnego dnia.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Ból pięty, śródstopia lub kostek — zmniejsz zakres albo odłóż ćwiczenie.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Dla kogo jest ten protokół

Dorośli po zespoleniu przemieszczonego złamania kości piętowej, zwłaszcza śródstawowego, bez jednoczasowej artrodezy. Najważniejsze są stan skóry, powierzchnia stawu podskokowego i stabilność zespolenia.

Oddzielnego planu wymagają artrodeza podskokowa, złamanie awulsyjne guza z przyczepem Achillesa, rana zagrożona martwicą, zakażenie i uraz otwarty. Nie uruchamiaj usztywnionego stawu.

Przed rozpoczęciem potwierdź: datę i zakres operacji, rodzaj stabilizacji, dozwolone obciążanie, zasady zdejmowania ortezy, zakres ruchu i termin kontroli. Jeśli któregoś zalecenia brakuje, uzyskaj je od operatora przed progresją.

Pełny program etapami

01 · Skóra i ochrona

0–2 tygodnie

Cel	Ochrona skóry pięty, kontrola obrzęku i bezpieczne transfery.
Obciążanie	Bez obciążania w podstawowej ścieżce ochronnej. Dobierz kule, balkonik lub wózek do sprawności.
Orteza / unieruchomienie	Szyna zabezpieczająca; kontroluj miejsca ucisku. Nie podpieraj stale samej pięty ani rany.
Ruch	Kolano i biodro swobodnie. Ruch skokowego/podskokowego może być dopuszczony już w pierwszych dniach, ale tylko jeśli stan tkanek pozwala i operator go zaleci.
Praca w tym etapie	Unoszenie podudzia, zmiany pozycji, ćwiczenia uda i zapobieganie upadkom.
Kryteria dalszej progresji	Rana oceniona, bez zagrożenia skóry, opanowany obrzęk i jasna instrukcja ruchu oraz ochrony.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

02 · Ruch przy odciążeniu

2–8/12 tygodni

Cel	Zapobieganie niepotrzebnej sztywności bez utraty ochrony kości.
Obciążanie	Bez obciążania do wyznaczonej kontroli i zgody. Nie skracaj ochrony samodzielnie, nawet gdy ruch jest już bezbolesny.
Orteza / unieruchomienie	Walker lub inne zabezpieczenie; zdejmowanie do ćwiczeń i higieny według zaleceń.
Ruch	Łagodne czynne ruchy skokowego; niewielki ruch podskokowy po zgodzie. Bez agresywnej manipulacji, rozciągania Achillesa i oporu przez piętę.
Praca w tym etapie	Krótkie sesje ruchu, trening biodra i kolana, utrzymanie samodzielności bez nacisku pięty.
Kryteria dalszej progresji	Ocena obrazu zrostu, rany, bólu i stabilności pozwala ustalić początek oraz wielkość nacisku.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

Pełny program - ciąg dalszy

03 · Stopniowy powrót nacisku

Po zgodzie, często od 8.–12. tygodnia

Cel	Odzyskiwanie chodu bez przeciążenia pięty.
Obciążanie	Zwiększaj obciążanie etapowo według pisemnego planu. W razie limitu w kg ucz się go z fizjoterapeutą; nie wyznaczaj samodzielnie skoków obciążenia.
Orteza / unieruchomienie	Walker i pomoce do chodzenia, następnie obuwie z amortyzacją po zgodzie.
Ruch	Stopniowo zwiększaj czynny zakres i kontrolę; bolesna inwersja/ewersja nie powinna być forsowana.
Praca w tym etapie	Chód przy balkoniku lub kulach, kontrola obrzęku po aktywności. Wspięcia dopiero po zgodzie na nacisk przodostopia i pracę łydki.
Kryteria dalszej progresji	Chód w dozwolonym obciążaniu bez pogorszenia następnego dnia, dalszy postęp zrostu i zgoda na wzmacnianie.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

04 · Siła i codzienna sprawność

Zwykle od 12.–16. tygodnia; dłużej przy powikłaniach

Cel	Poprawa tolerancji stania, chodu i nierównego podłoża.
Obciążanie	Zaczynaj od łagodnych zadań; powrót do pracy stojącej i sportu może trwać wiele miesięcy. Bieg wymaga osobnej oceny.
Orteza / unieruchomienie	Dopasowane obuwie; wkładki przy wskazaniu. Kontroluj otarcia przy zmienionym kształcie pięty.
Ruch	Zakres funkcjonalny, bez forsowania stawu podskokowego. Utrwalony ból lub sztywność mogą wymagać oceny zmian pourazowych.
Praca w tym etapie	Wspięcia w siadzie, potem progresja do stania po zgodzie, równowaga i stopniowane zadania terenowe.
Kryteria dalszej progresji	Zrost, akceptowalna tolerancja zadań, brak znacznego zaostrzenia następnego dnia i bezpieczna kontrola kończyny.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

Jak dobierać dawkę

Zwiększaj jeden element naraz: liczbę powtórzeń, dystans, zakres albo opór. Ostry ból, utykanie lub wyraźnie większy obrzęk oznaczają konieczność zmniejszenia obciążenia. Oceń reakcję po ćwiczeniu oraz następnego dnia; utrzymujące się pogorszenie skonsultuj. Brak bólu nie zastępuje oceny zrostu.

Jeśli operator stosuje limit w kilogramach, zapisz konkretną wartość i czas obowiązywania. Nie przeliczaj samodzielnie zaleceń „według tolerancji” na kg. Nie dodawaj ciężaru do ćwiczenia bez zgody na opór.

Codzienne czynności i powrót do aktywności

Chodzenie i schody

Używaj pomocy, dopóki są potrzebne do przestrzegania limitu i utrzymania jakości chodu. Schody przećwicz z fizjoterapeutą; przy braku asekuracji lub poręczy wybierz bezpieczną alternatywę.

Prowadzenie samochodu

Powrót dopiero po ocenie zdolności do szybkiego, mocnego hamowania i bez leków pogarszających czujność. Strona operacji, skrzynia biegów, orteza i ograniczenia obciążania zmieniają decyzję; uzgodnij ją z prowadzącym i uwzględnij zasady ubezpieczenia.

Praca, odpoczynek i obrzęk

Praca siedząca wymaga możliwości zmiany pozycji i uniesienia nogi; praca stojąca lub fizyczna — tolerancji obciążenia i zadań. Obrzęk może utrzymywać się długo, ale nowy lub szybko narastający obrzęk wymaga oceny.

Rana i profilaktyka

Nie mocz niezagojonej rany, nie usuwaj samodzielnie drutów i nie zmieniaj zaleconej profilaktyki przeciwzakrzepowej. Leki, opatrunki, kompresję i pielęgnację blizny stosuj zgodnie z indywidualnym zaleceniem. Basen dopiero po całkowitym zamknięciu rany i zgodzie.

Powrót do biegu i sportu

Termin jest skutkiem gojenia i sprawności, a nie samodzielnym kryterium. Najpierw bezpieczny chód, siła, równowaga i tolerancja zadania; progresja bez istotnego pogorszenia następnego dnia.

Objawy alarmowe — kiedy szukać pomocy

Natychmiastowa pomoc

Nagła duszność, ból w klatce piersiowej, omdlenie lub krwiotłucie: wezwij pomoc ratunkową. W Polsce i UE — 112; poza UE korzystaj z właściwego lokalnego numeru.

Pilna ocena tego samego dnia

Nowy jednostronny ból i obrzęk łydki; narastający ból mimo odpoczynku; gorączka z zaczerwienieniem lub wydzieliną z rany; rozejście rany; nowy uraz albo ból po przypadkowym obciążeniu.

Nie czekaj do planowej wizyty

Zimna, biała lub sina stopa, szybko narastające drętwienie, utrata ruchu palców albo bardzo silny narastający ból pod gipsem wymagają natychmiastowej oceny ratunkowej.

Warianty i komentarz kliniczny

- Wczesny ruch i wczesne obciążanie to dwie różne decyzje. Stan skóry może opóźnić nawet łagodne ćwiczenia.
- Badanie z 2026 r. dotyczyło specjalnej ortezy odciążającej piętę po początkowych 4 tygodniach bez obciążania i miało charakter retrospektywny. Nie uzasadnia pełnego obciążania od razu ani w zwykłym walkerze.
- Po współistniejącej artrodezii podskokowej stosuj protokół artrodezy; nie wykonuj ćwiczeń mających przywrócić ruch w usztywnionym stawie.

Powiązane materiały

- Złamania I–IV kości śródstopia — rehabilitacja po operacji
- Złamanie trójkostkowe — rehabilitacja po operacji
- Wszystkie opublikowane protokoły stopy i stawu skokowego

Piśmiennictwo i podstawa zaleceń

Zweryfikowane publikacje i ograniczenia dowodów

1. Operative versus non-operative treatment for closed, displaced, intra-articular fractures of the calcaneus: randomised controlled trial. The BMJ. 2014. DOI: 10.1136/bmj.g4483.
2. Early Full Weight-Bearing After Calcaneal Fracture Using a Heel-Unloader Orthosis: Equivalent Radiographic Outcomes Compared to Traditional Cast Treatment. Foot & Ankle Orthopaedics. 2026. DOI: 10.1177/24730114261434237.

Badania i opracowania wspierają decyzje o ochronie oraz progresji; nie walidują wszystkich pokazanych ćwiczeń ani ich przykładowych dawek. Szczegóły zabiegu, stan tkanek i indywidualny plan decydują o zastosowaniu.

Słowniczek

ROM

Zakres ruchomości stawu. Ruch czynny wykonują własne mięśnie; wspomagany odbywa się z dodatkową pomocą.

Bez obciążania

Bez przenoszenia ciężaru ciała przez operowaną stopę podczas stania i chodu.

Według tolerancji

Po zgodzie na ten wariant: obciążanie ograniczone objawami i jakością ruchu, w zaleczonej ochronie. Nie jest zgodą na dowolny sport.

Walker

Tutaj: but/orteza unieruchamiająca. Balkonik do chodzenia to osobna pomoc.

Materiał edukacyjny. Wersja 19.10.2026. Indywidualne zalecenia pooperacyjne mają pierwszeństwo.

Aktualna wersja online: pobozy.org - otwórz protokół

PDF przygotowano 20.10.2026 na podstawie wydania z 19.10.2026.